

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DIJA:

Egész évre 16 frt. Negyedévre 4 frt.
Félévre 8 frt. Egy óra helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Az Ugron interpellációja.

Lapunk tegnapi száma szószerint közölte azt, a mi szombaton a képviselőházban történt. Figyelmű olvasó közönségünk nem szorult arra, hogy ennek az eseménynek horderejét magyarázzuk. De rámutatunk némely dologra, mely közállapotaink jellemzőit foglalja magában.

Az arányokat tekintve fejlettebb hírlapirodalma egyelőre nemzetnek sincs, mint nekünk. A tényeket tekintve, egyetlen országban sem jutunk akkora vezér-szeret a parlamentnek, mint nálunk. Ebből következik, hogy a parlamenti események a mi politikai életünknek legérdekesebb és legfontosabb tényezői. És következik az is, hogy a politikai lapoknak legtöbb és legértékesebb tápanyagot a parlament szolgáltat.

Műndez daczára, minden figyelmes olvasó észreveheti, hogy az Ugron Gábor és gróf Szápáry kormány elnök között virott harcz — két lap kivételével, melyek közül az egyik szárazan közölte a lefolyt beszédeket, de legálább közölte; a másik külön cikkben foglalkozott a kérdés jelentőségével, de már a beszédeket nem közölte — ezen két lap kivételével, ezen nagyfontosságú vitáról még csak halvány képet sem adott, sőt a legtöbb hírlap olyan irányzatossággal emlékezett meg arról három-négy sorban, mintha a küzdőtérrel a győzelem pálmáját a kormányelnök vitte volna el.

A ki jelen volt, vagy aki a beszédeket olvasta, az tudja, hogy a kormányelnök ezáltal igen súlyos vereséget szenvedett. Súlyosabbat, mint Tiszta Kálmán a legrosszabb napjaiban. Súlyosabbat annál, mint a mennyit önértékes kormányfő megbirni tud. Gróf Szápáryról egy ízben azt mondta volt a jelenlegi kabinet egyik tagja — ellenzéki korában — hogy őt kidobták a miniszterség ajtaján, de ő visszament a miniszterség ablakán. Ez akkor történt, mikor gr. Szápáry elvesztette a — gondolom — belügyi vagy kereskedelmi tárczát, de addig álálkodott, míg Széll Kálmán a haszontalan bosnyák kaland költségei miatt megvált a pénzügyi tárczától, s Szápáry gróf ezen a szüknyíláson, mely rókalyuknak sem lett volna tágas, de annak is akkor igen bűdös lett volna, befurakodott pénzügyminiszternek. E tény eléggé illusztrálja a gróf Szápáry kormányelnök szívós ragaszkodását a

— fizetési bogenhez. Ezt a jellemvonását ismeri is mindenki. De azért a Ház tagjai, igen elenyésző kivétellel úgy fogták fel a kormányelnök szombatnapra vereségét, hogy azt még az ő szívós természete is nehezen bírja ki. Mert hát mindennek van határa. Még a végtelenségnek is van ott, a hol a fantazia megszűnik. A kigyó levágott farka is csak naplementig vergődik. Hát a gróf Szápáry színvaksága sem tarthat örökké.

A békésmezei ügyekre vonatkozó interpelláció kisütötte, hogy nem tud saját intézkedéseiről a Házban megfelelni. A közigazgatási javaslat formulázása, a rajta történt változások, az előkészület rendjén fölmerült kapkodás és titkolózás, és e javaslatnak tárgyalása napnál világosabban bebizonyította, hogy oly feladatra vállalkozott gr. Szápáry, a milyennek a megoldása erőteljesebb szellemi izomzatot kíván, mint az övé. Hiszen az a beteges erőlködés, az a higanyzerű forgolódás, az a nyomorúságos drukk, melyet ez a szegény ember négy heti vita alatt kifejt; a célzatlanságnak és argumentumoknak az a hiánya, mely egyetlen beszédjén végig vonult; az a szük látkör és szük tudás, melyet a férczműben lefektetett; mindez mutatja, hogy feltűnő gyengeséggel vállalkozott feltűnő erős munkának a végzésére, és hogy akarása állandó összetűzközésben van tehetségével, és hogy minél inkább felszínre kerül az akarata, annál mélyebbre süllyed szemlátomást a tehetségé.

Műndezt szánó mosollyal nézi immár a Ház minden elfogulatlan tagja a vitának minden hallgatója. Múltán föltehető volt tehát, hogy egy erős lökés végkép kizökkenti őt a bársonyszék egyensúlyából. Annak a székeknek a lábait ugyancsak ropogtak is az Ugron interpellációja s az ebből kifejtett párviadal súlyos csapásai alatt. De a magyar hírlapirodalom nem akarta ezt a ropogást meghallani, s olvasó közönségét nem kívánta a kormányelnök ezen kudarcáról tüzetesen értesíteni.

Hanem hát ez a körülmény sem Ugront nem fogja visszatartani attól, hogy ott, a hol nemzetének jogait és érdekeit védelmezni szüktség, fegyvert ragadjon; sem az eseményeket nem tartja vissza attól, hogy a maguk rendes logikai medrében tovább folyva, a hazugságnak szeméjét partra dobják. Hiában hallgat a sajtó nagyrésze.

A gróf Szápáry elméjének gyengén pislogó mécséből világító torony még sem lesz. Hiában ferdit a sajtó másik része. Az Ugron fegyverének csapásai mégis csak kékfoltokat hagytak a kormányelnök politikai reputációján. És hiában szavazott a többség gr. Szápáryval. Az igazságot ellehet ideig-óráig nyomni szavazattal, de annak megsemmisítésére, eddig erőtelennek bizonyult és ezentul is erőtelennek lesz minden hatalmi eszköz és minden mesterkélt szőtt bizalmi nyilatkozat.

Tiszta Kálmán tizenöt évig tudott a nemzet ura lenni. De volt két kormányzói tulajdonsága: feltétlen szellemi fölény azok fölött, és tapintatos bánásmód azok irányában a kikkel és a kiknek segítségével uralkodott. Gróf Szápáryból ezek a tulajdonságok hiányoznak. Tiszta kimerült és neki menni kellett. Szápáry gróf nem merült ki, de mindenki észrevette már, hogy megtöltve nem is volt soha.

Ime a nagy kérdés: Mijogon kormányelnök ez az ember?

B. M.

Politikai hír.

A függetlenségi párt — mint illetékes forrásból értesülünk — az eddigiekhez hasonló komolysággal mérséklést és tárgyalossággal folytatandja a tanácskozást és szikárdul el van határozva semmi nehézségtől vissza nem riadni még akkor sem, ha a vita az egész nyáron át szakadatlanul fogna tartani. Ha azonban a kabinet vagy a parlamenti többség tekintet nélkül a nyári napok forróságára, akár az ülések tartását határozná el, akár permanens ülésekkel tenne kísérletet: ez esetben a függetlenségi párt komoly megfontolás tárgyává tenné a maga részéről oly parlamenti eljárás igénybevetését, mely se nem szokatlan se nem jogosulatlan, de nem is gyakori s mely alkalmas lenne a többség netalan erőszakos kísérleteit hatálytalanná tenni. Hogy azonban akár a kabinet, akár a többség ily módon erőszakolni akarná a roppant fontosságú tárgy fölötti tanácskozás indokolatlan siettetését: erre nézve eddigél — ismételtük — semmi komoly jelenség fenn nem forog.

Irányi Dániel indítványa.

Tekintve, hogy az osztó igazság kívánja, hogy mindazok, akik az ország terheit viselik, annak jogaiban is lehetőleg részesüljenek;

A nagyhercegi asztalok rendesen tartitve állnak reggeltől estig. A kincstelen város minden negyedéből látogatják ő fenségét. Különbben is mindenki szereti gyakran szidják is; de azért az ő vidám, elégedett arcvonásait, s fényes sunnyi szemeit nem cseréli fel soha. Lót, fut, fárado, hogy mindenki boldog legyen, a ki nála van, már a szerint hogy milyen, és mennyi a publikum; és bizony megcsik vele az, hogy egy nap van két vendége, és másnap hirtelen háromszáz, és mind a 300, majdnem egyszerre akar enni és inni.

Ilyenkor a nagyherceg gömbölyű fejének, hol az egyik, hol a másik oldalát vakarja meg és mosolyogva zsörtölődik;

— Már most instálom, hogy lehet nekem „öket” egy pinczérral és egy weinbur-schal kielégítenem, ugy-e kérem, hogy az nem lehet? miért nem jött a fele tegnap? És miután ő biztos tudatában van annak, hogy nem lehet, s mert plane neki ilyenkor mindenki igazat is ad, hát stoikus nyugalommal folytatja tovább a munkát, mindig füstölő kuba szivarral a szájában, és mosolyogva, még akkor is, ha egy hirtelen jövő eső, a 300 fogyasztóból, két százat köszönés nélkül elbrennol haza, vagy más felé — fedél alá. Ezt ő nagyon természetesen találja:

— Mert itt instálom csak nem ázhatnak meg itt, aztán honnan is tudjam én hogy ki köszönt, ki nem; háj-szen majd eljönnek mások.

És ennek a megnyugvásnak, és örökös mosolynak a fészke és forrása az ő lelkiismeretében és jószágában rejlik, sutyomban nem

Tekintve, hogy az 1874.; XXIII. t. cikk, a helyett, hogy az 1848-diki törvényben biztosított választási jogot a haladó kor igényeinek képest kiterjesztette volna, azt ellenkezőleg tetemesen megszorította;

Tekintve, hogy daczára az 1874-diki törvény rendelkezéseinek egy választók összeírása, mint a választást megelőző többi hivatalos cselekmények körül számos vizsgálás követettik el s a választási mozgalom alatt sok helyen etetés-itatás s egyéb vizsgálások folynak s illetéktelen hivatalos nyomás gyakoroltatik a nélkül, hogy e törvényes sértésekre kellő orvoslás, illetőleg megtorlás következzen;

utasítsa a t. képviselőház a kormányt, hogy a kir. kuriának a vitás választások feletti bíráskodásról szóló s még a jelen ülésszak alatt benyújtandó törvényjavaslat letárgyalása s a törvény erejére emelés után — addig is míg az általános szavazati jog behozatnék — az 1874-diki választási törvénynek a következő elvek alapján leendő módosítása iránt még ez országgyűlés alatt s oly időben terjesszen elő törvényjavaslatot, hogy az elfogadtatván és szentesítettén, már a legközelebbi általános választásoknál zsinór-mértékű szolgáljon:

1. A választói képesség legyen egyenlő az egész országban, tehát szűnjék meg az egykori Erdélyre nézve fennálló külön cenzus.

2. A választói jog terjesztessék ki az 1848-diki törvény szerint jogosultakon kívül mindazokra a polgárookra, akik önálló és legalább négy forint egyenes állami adót fizetnek.

3. Az adófizetés lefizetésének elmulasztása ne vonja maga után a szavazati jog elvesztését.

4. Pótoltassanak közszertű rendelkezésekkel az 1874-diki törvény mindazon intézkedéseit, amelyek az összeírások törvényességének ellenőrzésére, a választási mozgalom szabadságára, a választások szabadságának és tisztaságának megőrzésére s a vizsgálások megszüntetésére szüksegessé bizonyultak.

5. A szavazás legyen titkos.

A zóna áldozatai.

Kolozsvár

A fentebbi czimen lapunk május 16-iki számában megirtunk több oly szomorú esetet, a melyek a kolozsvári vasuti üzletvezetőség kerületében alkalmazottak körében merültek fel. Szóltunk egy vasuti pályáról, kin-k naponta csak 6 órai pihenő volt adva s a ki mert egy ily 6 órán át magán ügyét volt kénytelen igazítani, midőn a szolgálatot átvette elaludt s csak gyorsvonat dübörgésére riadt fel. Midőn zavartan sietett, a mozdony elütötte és szörnyet halt. Rámutattunk ezenkívül még 5 hivatalnokra, kik elmebajba estek s kik közül egy már meg is halt. Elmondtuk, hogy őszinte elismeréssel vagyunk

csalt meg soha senkit, csak néha néha téved, de őszintén és nem hunczfutságból. Ez is azért van, mert matematikai tudománya ilyenkor a csucsa faraktárba téved.

Valamikor biz' ő is szegény herceg volt. Saját erejéből kitűzötte fel magát becsületes, szorgalmas, kitartó munkájával.

Volt egyszer fa-kereskedő is, en gros és en detail; de azt az ipar ágat nem nagyon szerette, mert azt mondotta mindig:

Kérem, hogy éljek én meg ebből annyit concurrens mellett, instálom muszáj 10 ölből 12 ölet csinálni, mert a többiek a tizből 14 ölet csinálnak; hát ugy-e instálom, hogy akkor abba az árba, még is csak több és olcsóbb az én fám.

E philosophia teljesen megnyugtatta bár egy kicsit tegergette a fejét.

Most már csak kivételképen ad egy-egy jó barátának „hozom”-ra egy kurta ölet, mert hát ki tudja annak is meg kapja-e az árát, s nem kell-e felét prókátornak fizetni.

Nagy előnyére kell elősmernem, a mi igaz is, hogy izletes konyhája van, és a herceg is (már mint ő) megnyalja utána a száját; a mű-borgyártáshoz még nem ért, (pedig tanulékony ember), mert mindig jó bora van, vagy legalább is tiszta, de a missolást, azt már pompásan érti. (Hony soít qui mal y pense.)

Tomérdek hordó bora van, de ha ő a pinczéjéből felhoz költszóba egy-egy literet, s ezután a társaság egyhangulag azt mondja: ez jó bor, ez nem jó bor; akkor abból a jó borból igyekezik mindenki az nap annyit inni, a mennyit csak meg bír a

a zóna rendszerrel beállott előnyös közgazdasági változás iránt, s csak a kötelesség kényszerített arra, hogy a humanizmus nevében felszólaljunk a szolgálattal tulterhelt vasuti hivatalnokok feladatának könnyítése érdekében. Közleményünket át vette a M. H. is felsorolva még több mizeriát a közlöttek mellé, melyekre a magyar államvasutak igazgatósága a számban válaszol. Válaszának közleményünkre vonatkozó része ez:

A pályáról első helyen fölhozott elszerecsélteté onnan származott, hogy ő a helyett, hogy a pihenésre szánt időt erre fölhasznált volna, őrházától magán ügyében eltávoztott, csak a pihenési idő leteltével, éjjel után 12 óra 20 perczkor tért vissza, a szolgálatot az őt helyettesített mozgóról azonnal átvette, erre azonban szobájában egy látszik el aludt és csak a 304. sz. gyorsvonat dübörgésére riadt föl álmából, őrhelyére sietett, s e közben áttett el a mozdony által. Ha a holdgölgön előjárójától szabadságot kér azt bizonyára megkapta volna így azonban sajnos elszerecséltetését csak maga idézte elő s azt a „Zónarendszernek” vagy az igazgatóságnak felróni nem lehet.

Megjegyeztük, hogy a kolozsvári üzletvezetőség p. ladány-predáli fővonalán a hol, a szerencsétlenítés történt, 319 rendes pályáról és ezek felváltására 103 mozgór van alkalmazva, az őr hátt átlag mindenn 18 óra szolgálat után rendes 6 órát, de időközben is pihenhetik (!)

Elmebajba esett ugyanis május elején B. D. nevezett hivatalnokunk, ki az üzletvezetőség számosztályának anyagellenőrzési csoportjában mint csak f. évi április hó 1-én ki-nevezett id. min. számsízt működött.

Ezen kétségtelenül szorgalmas és derék ifjú sajnos megbetegedése mindazáltal távolról sem kereshető a hivatalos munka által való tulterhelésben és ha szellemi tulterhelésről szó lehet, ez csak is B.-nek a vasuti tisztképző tantanfolyam vizsgáira való készültsére vonatkoztatható és a betegség kifejlésére táján befolyással lehetett azon körülmény, hogy ő, ki a tanulói pályán mindvégig az első között foglalt helyet, a képesti vizsgálat három tárgyból megbukott illetőleg pótvizsgára utasítottat, a mi láthatólag igen lesújtólag hatott reá.

Ezen ifjú az, ki iránt Innenzői ezredes, mint rokona érdeklődik s tőle tudjuk, hogy a beteg gyógygyulása remélhető.

Ugyancsak elmebajba esett s f. évi május hó 13-án meghalt Kelemen János 40 éves számsízt, ki szintén az üzletvezetőség számosztályában a személyi járandóságok számfejtői teendőit végezte. Ezen foglalkozását az üzletvezetőség kebelében a szellemi kimerülés forrásának tekinteni szintén nem lehet, és bajának oka egyéni hajlamokon kívül más téren, nevezetesen terhes családja fenntartása iránt gondjaiban kereshető.

A már említett két hivatalnokon kívül a kolozsvári üzletvezetőség személyzetéből még három egyén tényleg elmebajban szenved és pedig:

P. L. ellenőr, ugyancsak a számosztályba beosztva volt könyvelő és értékpapír-kezelő

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1891. Június 30

A hercegovinai Nagyherceg.

— Mázolás —

SZÉKY MIKLÓSTÓL.

A kedélyesen mosolygó és elégedett arc negyven esztendő mutat s így a külső épen 10 esztendőt blicczol el a valóságból, lévén a Nagyherceg megállapodott ötven kerek esztendő. „Hercegovinát”-nak souverain fejedelme, kinek sok gondjai közt az a kellemes gondatlansága is megvan, hogy nem busul trónörökös után, mert azzal a kegyes ég ellátta gazdagon ő fenségét, („ő fensége” annyiban, a mennyiben oda fen van a hegyen.)

Különbben a dynasztia nagykitérjedést s a családtagok szeszakón kezdve és Aranka Károlyon végezve számosan élnek Európának Kolozsvár nevű részében. Máskülönbben szeszák a sógora. Szeszák őr pedig egy kitudó ember és sohasem unalmas, mert vagy hallgat, vagy beszél. És rendes körülmények közt mikor beszél olyankor nem hallgat és a mikor hallgat, olyankor nem beszél.

A nagyherceg is az arany és ezüst közötti utat halad. Egy kissé nagyot hall az igaz, de csak akkor, ha valaki olyant mond, a mi neki nem kedves; mert ha például azt mondja valaki „kérek öt forintot kölcsön”, ő arra azt feleli „köszönöm, nincs semmi baj”; vagy, hogy „ebbe a kávéba sok a cukor”, ő a kezével legyint egyet, a szemé-

vel vidáman hunyorit, s azt mondja „bizony instálom első rendű cukor, ráffináde, nagy Schlutz kötöttem még tavaly a legelső gyárral, nyertem rajta három ezer pengőt.”

Tudunk kell ugyanis, hogy a nagyherceg, a ki nagykereskedő, tíres óráiban vendéglős is; azt mondja, hogy ha van iparlovag, ipargróf, hát miért ne lehetne iparherceg is.

Igen komolyan szolva a nagyherceg az ipar terén legalább is akkora talentum, mint kollégája Bismarck herceg a politika terén.

Vett ezelőtt 10—12 évvel Kolozsvárt a Kómál-hegy tetején egy rengeteg pusztát területet, jó olcsón, mert egy elhagyott kaszáló féle volt. Ezt a helyet ő sok éven át rendkívüli buzgósággal, költséggel és sok izléssel, a közönség számára, nyári mulató helynek, egy kis paradicsommá alakította, hogy legyen ezeknek a szegény kolozsváriaknak hova ki menni a „Zöldbe”, a hol Tüske Pál szerint: tágul a tudó, melegszik a szív, a végrehajtó nem jár, s a rágalom nem szól meg. S Tüske Pálnak igaza van, mert a zöldbe mindig jobb, kedélyesebbek és szeretetreméltóbbak az emberek.

A nagyherceg tehát az oda vezető kómáli utat saját költségén rendbe hozta, s mert az ut, az ő jó voltából, elég jó, s az az elhagyott utca, gyönyörű kilátásánál, s közelségénél fogva is, vonzerővel bírván, di-vattá vált s a szülő birtokosság telkeinek értékét nagyon emelte, úgy, hogy ma már egyre-másra kapkodják két-háromszoros áron a telkeket ott.

Sp. H. ellenőr, volt nagyszabasi állomás-főnök, és J. M. hivatalnok, volt kiskapusi állomás-főnök.

A „tulajdonosi munka”, illetőleg „tulterhelés” legkevésbé vonatkozhat Sp. H. ellenőre, ki előbb Segesvárt s legutóbb N. Szebenben mint állomásfőnök mindig a kellő számú segédként fölött rendelkezett, a szolgálatban magát meg nem erőltette, anyagilag is kedvező kilyzetben volt a betegsége ifjúkori ideges bajai, rendkívüli idegességében s tulizgékony véralakításában lelhet meg a fejtevést.

P. L. és J. M. hivatalnokoknál kétség-telenül a meggyűvást alig ismerő munkaság is hozzájárult a baj kifejlődéséhez, a tulterhelést azonban éppen nem hivatalos teendőik, hanem terhes mellékfoglalkozásaik idézhették elő, melyek válalására súlyos családi viszonyai által ösztönöztek. (P.-nek családja 1800 frt. fizetés mellett 11 tagból; J.-nek családja pedig 900 frt. fizetés mellett 7 tagból áll.)

A mint a fentebbiekből kivehető, a vasut igazgatóság hivatalosan is megerősíti az általunk felhozott szerencsétlen eseteket s csupán azok keletkezésére nézve van más véleményen, a mennyiben t. i. az illetők fizikumában vagy családi viszonyaiban keresi a baj elő állásának okait. Nem bocsátkozunk további vitatásba sem az egyik sem a másik állításnak, mert a közönség a következtetést az elmondottakból úgy is levonja. Azt óhajtnak csupán, hogy a vasuti alkalmazottak szolgálati viszonyain könnyítve legyen s remélik is hogy a felszólalásnak Baross miniszternél meg lesz a kívánt eredménye.

Az erdélyrészi földbirtokok jövedelme.

(K) Csehl állunk mi itt az erdélyi részekben a földbirtokok jövedelme tekintetében. Hullámos, vízmosásos, omladékos talaj, hűvös klímájú hazarésztünkön az anyaföldet közel, állati erővel jobbra nehezen, erőfeszítés és óriási költségek árán kell megmunkálni, sokszor alig kapja ki a gazda a bevetett magot, máskor pedig alig hozza be a reá fordított költséget. Gazdasági gépek olcsó erőit alig lehet alkalmazni, itt-ott a tulnépeség, a földbirtok apró részletekre való szétválasztása s a művelési ágak apró parcelláknak változó volta miatt is.

Az olcsó gépi alkalmazása még ott is, a hol mind a talajviszonyok, mind a művelési ágak egyöntetűsége megengedné, nem lehetséges azért, mert a kisbirtokosság szegény, nem bírja meg a gazdasági gépek beszerzésének költségeit.

Pedig az adó itt is nagy. Főlemészti sokszor nemcsak a bruttó jövedelmet, hanem főlemészti magát a földbirtokot is részletenként.

1883-ban beutazta Erdélyt Románia közgazdasági minisztere. Sajnálatosul fejte ki észleléseinek eredményeit az itt szerzett tapasztalatokról; a biblia szerint Ádámnak a paradicsomból való kitézése alkalmával az ur által mondott szavak legridegebben és legmostohabban Erdélyben bizonyulnak igaznak, szerinte. A földet itt csakugyan véres verejtékekkel kell munkálni s mégis töviseket és borjortjaukat terem jobbra az a földművelőnek.

Romániában nem így van. Ott a hullámos szántók évről-évre csak könnyűszerű megművelését kívánják a földnek s aztán hálásan ontják dus kalászaiból a gabonát, melynek meg van a maga tisztességes

gavallérosan játszik, mint az egy nagyhercegrezhez illik, s miután pedig készpénzzel játszik, természetesen ki nem állhatja a „hazom”-ot.

De nem szereti a scandalumot vagy személyeskedést sem, és azért ha valaki hozomra kezd dolgozni, akkor a jól betanított Weinbursch, vagy főpinczér, a ki illő távolaságban mindig gíbiczel (sőt még akkor is, kolozsvári általános vendéglői szokás szerint, ha csak diskurál, vagy adomázik egy társaság együtt, bizalmasan) — sas tekintetével rögtön átlátja a helyzetet, egy pillanatra félre fordul, a másik pillanatban vissza fordul, és azt mondja gazdájának „kéreti a tekintetes asszony egy sürgős ügyben a konyhára”; ezt ő rögtön meghallja, az előtte levő pénzeket beteszik a nadrágja zsebébe, és egy vidám mosolyt elfut, füstölő cuba szivarral a szájában.

A násvásiban bankot soha sem ad; de ha három-négyen játszanak, ő szívós nyugalmommal, és következetesen rakja a hetest meg az ást. A játék vége pedig rendszeren ez: először megbukik consequentiája alatt az első bank adó, és visszavonul, mert hozom nincs, azután a másik, és a fucsánál az is beáll gíbicznek, és végül, mikor egy kis harc után, az utolsónál az is beáll a katasztrófa, és a bank sprengolva van, akkor ha véletlenül egy pinczér se gíbiczel — azt mondja: — Háj! senki instálom miért is játszottunk mi itt ketten, nem érdemes ezt a játékot kettőbe játszani!.....

(Csillag alatt, és itt Zárlatban kérem most a tisztelt policziát, méltóztassék a kis mázolásnak ezt az utolsó passzusát, akár haluc-

ára, míg nálunk, Erdélyben, fájdalom, az sincs meg.

Pedig jobbra a mezőgazdaságra vagyunk utalva. S mit tapasztalhatunk a földbirtokok kezelésénél? Azt, hogy évről-évre szegényedik ez a haza rész, hogy a földbirtokosról földbirtokosra, vándorol, hogy a telekkönyvekbe unos untalan újabb és újabb terüket jegyeznek be, hogy a földnek, értékükben, jövedelmét adó erejükben évről-évre gyengülnek.

Világos példa erre a földművelési miniszter által a „Közgazdasági Értesítő”-ben csak most kiadott statisztika is a múlt évről.

E statisztika szerint az erdélyi vármegyék szántói és réteinek bruttó jövedelme nyolcz megyénél a haza többi megyéihez viszonyítva a középen jóval alul áll.

Legmostohabban van kitüntetve Szilágy megye 18 frt 4 kr, utána Csik megye 21 forint 16 kr, Maros-Torda megye 22 frt 2 kr, Torda-Aranyos megye 22 frt 15 kr, Besztercze-Naszód megye 22 frt 29 kr, Alsó-Fehér megye 23 frt 67 kr, Fogarasi megye 23 frt 72 kr, és Kis-Küküllő megye 23 frt 77 kr. holdankénti bruttó jövedelemmel. Ha már mostan ez összegekből ki akarjuk vonni, a holdanként ráfordított munkálattási költséget, adót stb., a legtöbb helyt arra jövünk reá, hogy a nagyobb összeget kisérték meg a kisebbikből ki vonni.

Hét megye középszerű bruttó jövedelmet tüntet fel holdankénti szántók és kaszálóknál.

1. Szolnok-Doboka megye	25 frt 91 kr.
2. Hunyad megye	26 frt 90 kr.
3. Kolozs megye	27 frt 60 kr.
4. Háromszék megye	29 frt 19 kr.
5. Udvarhely megye	30 frt 10 kr.
6. Szeben megye	30 frt 92 kr.
7. Nagy-Küküllő megye	31 frt 43 kr.

Van azután középen felüli bruttó jövedelmet adó megye is egyetlen egy: Brassó megye 46 frt 76 kr. jövedelemmel.

A milyenek a mi megyénk nagyobb része, olyan silány jövedelmet adó a királyhágón túl csak két megye van: Árva és Liptó megye.

Ellenben a királyhágón túl tizenhárom megye jövedelme van oly kedvező és még kedvezőbb viszonyok között, mint a milyen a mi egyetlen Brassó megyénk.

Mindez, kapcsolatban Erdély tulnépeségével, a fejlődő viszonyokkal, az alig alig viselhető magas adók és közterhekkel, arra kell indítnon benntünk erdélyiek, hogy a földbirtokok mellett az ipar nagyobb mérvű fejlesztésére, gyárak alapítására és a hazarésztünk által bőven nyújtott nyers terményeknek ipari célokra való feldolgozására kell fordítsuk figyelmünket, mi előtt be nem következnek az általános elszegényedés, a midőn idegenek kapzsiságának leszünk minden tekintetben kiszolgáltatva.

A vöröstoronyi vasut.

A képviselőház legutóbbi ülésén napirenden volt a nagy-szeben-vöröstoronyi vasut kiépítéséről szóló törvényjavaslat, melyet a Ház egyhangulag elfogadott.

A javaslatot Neményi Ambrus előadó következőkben ismertette:

E törvényjavaslatban nem annyira vasutépítési, mint inkább pénzbeszerzési műveletről van szó. Tervben van ugyanis egy vasut építése, mely Nagy-Szebenből Felekig terjed. Az építési tőke 1.800.000 forintban van megállapítva, mely szokás szerint törzsrésztvények és elsőbbségek kibocsátása által volna fedezendő. Itt azonban eltérés van a helyi érdekű vasutaknál rendszeren követendő szokástól, akár kéziratnak tekinteni, mert különben félek, hogy kistul a turpisságom, ha firtatja, — a nagy mensonge, illetve litentia poetica.)

Hogy melyik politikai párthoz tartozik azt még nem sikerült kifundálnom.

Annyi bizonyos, hogy a sűrt szereti, de a németet nem. S bár kedveli az alkotmányos kormányt, de otthon papus kormány alatt él. Pinczéjében autonomista, vendégei között szereti, ha mentől többen kinevezik arra nézve, hogy bort peesenyét satóbbit hordjon.

Erre a meleg napok beáttával különben alapos reményei lehetnek. Ugy legyen!

Egy asszony hatalmában.

Angol regény.

A Dóra szerzőjétől.

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica.

IV.

A Meta naplójának a folytatása

Csőtörték.

(Folytatás.)

(18)

— De maga nem képes egyedül utazni.

— Mondja inkább, hogy nem vagyok képes itton csendesen ülni. Ha szükségem lesz önre sürgönyözök. Beszélmem kell Selwyn urral!

— Azt hiszem az lesz a legjobb — az az — inkább az egyedüli dolog a mit tehet, mondá Curzon ur, Selwyn ur az egész család történetét tudja, és ő megbecsülhetetlen tudósításokat szolgálhat; a ha csak ugyan van valami komoly akadály, akkor neki éppen olyan érdekében áll a házasságot megakadályozni mint magának

kott eljárástól, mely e törvényjavaslat előterjesztését szükségessé tette. Ugyanis Szeben megye, mely e vasutnak tulajdonképen konzesszióáriusa, nem óhajtna, hogy a kibocsátandó elsőbbségi résztvények piacra kerüljenek, hanem saját birtokában kívánja azokat megtartani.

Ennélfogva ez elsőbbségi résztvénytőke értékéig 845.000 frtnyi kölcsönt akart felvenni. E kölcsön kamatoztatás és törlesztése érdekében elhatározta a megye, hogy esetleg 9 és egynegyed százalékra terjedhető pótdát vetessék ki, ami azonban még nem jelenti azt, hogy ez a 9 és egynegyed százalék tényleg ki is fog vettetni, mert csak annyit fog fizetni a megye, a mennyi a különbözet a vasut jövedelmei és azon quota közt, mely a kamatoztatásra és törlesztésre szükséges. Hogy mekkora lesz ez a különbözet: azt most határozottan megállapítani nem lehet; de ha a magyarországi helyi érdekű vasutak jövedelmét vesszük számítás alapjául, feltehető, hogy valószínűleg nem egynegyed százalék, hanem 1 százalék kivételére lehet szükség, a mi körülbelül 3800 frtot tenne évenként.

Tekintettel azonban arra, hogy vasut, igen rövid idő alatt, valószínűleg a román határig fog tovább vitetni, mi által nagyobb forgalom fog elérteni, és tekintettel arra, ami szimptomaként szintén felhozható, hogy a nagyszabasi helyi pénzintézetek, amelyek az ottani viszonyokat a legjobban ismerik, késznek nyilatkoztak az elsőbbségi kölcsöntek esetleg 97-es kurzus mellett átvinni, feltehető, hogy egyáltalában nem kerül rá a sor, legfeljebb csak az első két esztendőben, hogy a megye e vasut érdekében nevezetesebb áldozatot legyen kénytelen hozni.

Minthogy tehát e tranzakció a megyére nézve minden tekintetben előnyös: a két bizottság semmi indokot sem látott arra, hogy a megyét egyhangulag hozott határozatának keresztülvitelében megakadályozza.

Füldői levél.

Kolozs, 1891. jun 25

Tekintetes szerkesztő ur!

Megrestült riporteri tollam szorult helyzetbe jutott. Nem csinálhat extravaganciákat, nem marthatom sem lilium, sem creonoldatba, hanem kizárólag a — sós viz be csupán. Fantáziámat még csak segítségül sem hívhatom; a száraz és rideg valótól hajszálnyira sem térhetek el. Félek a nyakon csipetéstől.

A sóstóban válek. Alattam, fölöttem és körültem siri némaság. Akár a tutaj közepére ülhetek s ott irhatom meg e sósfüldői levelet. E helyett azonban az Archimedes kézzelfogható törvényére ülve, csak képeletben kezdék a fogalmazáshoz. Pompásan ment.

Kezdem a páratlan gyógyhatású viz csábitó üdőségén, melytől — az orvosi szaktekintélyek véleménye szerint — a tulhizottak magyar nadrágra soványodnak, a vénák pedig szobormintákra alkalmas, plasztikai izmokra tesznek szert.

Folytatam a füldőt környező árnyas ligetekben, melyeket a füldőtulajdonos város a kopár sóstalajba varázsol, ide csalogatva a Mezőség összes, lomb után sovágó fülmileit. Végezni akarom a vendéglő salonná emelkedettségén, az ihatatlan italok korosomájának kellemes és látogatott buffet-é változásán, melyben a Kolozsvárról származott éjeli lepkék legesimásab szenderei árulják a mámort..... s ime — megloccsan a tő, egy hatalmas hullámgödrű közepében megjelenik a hatalmas és félelmes tollukollga: Járó Kelő ur!

— Igen, csak ő segíthet rajtam! mondá Flora amint sietve elbucszott Curzon urtól, megígérve hogy tudósítani fogja ha valami hirt hall.

Egy farszto utazás után megérkezett Flóra abba a kis állomáshoz, melyet Meta a naplójában felemlített előtte; de ő reá nem várakozott ur hirtő és egyenráhás udvari legény. Ő volt az egyedüli utas a ki leszállott, s a kapus illedelmesen segített le, kivette bőröndjét, s kérdezte, hogy parancsol-e kocsi. Flóra igent mondott, s miután fárdatnak és kimerültnak érezte magát, örömmel fogadta el a szolgálat készseget, s borsra való adva a portásnak, azt mondta a kocsisnak, — hogy a Selwyn ur lakásához hajtsan.

Midőn a kocsi az ifju lekész ajtaja előtt meg állott, remegés fogta el Flórát, de annyira legyőzte azt, hogy a cselédől nyugodtan kérdezte meg, ha vajjon gazdája ott-hon van-e.

Igen kisasszony, éppen most érkezett haza és ma este senkit sem fogadhat el, válaszolá az asszony. Nem lenne szives holnap reggel jönni?

Az én dolgom nagyon sietős és azt gondolom, hogy elfogadna ha tudná mondá Flóra szelíd fárdat hangjával.

Selwyn ur épen a folyósón menve keresztül meghallotta a hangját, előre hajította a fejét, hogy a sötétségben keresztül a beszélt lássa.

Szabad kérdeznem a nevé? mondá izgatott hangon.

En Chichester kisasszony vagyok válaszolá a leány.

Selwyn ur egy pillanat alatt félre taszította a cselédet s élénken üdvözlöve a leányt kezét nyújtott.

Hála az égnek! mondá mely felindulással.

Meglepetésben azt hívem, hogy képeletem magásra érzett szárnai engem ragadtak — Karlsbad-ba s csalódásomból a sósfüldőnk anyagi viszonyairól hoztam intézett kérdőkördései sem tudának kiabrándítani. Kijöttem tehát s hideg zuhanyt veték, hogy tisztán lássak s e látás az én füldői levelem virágos fogalmát semmivé tev.

Tehát nem nagyíthatok, nem szépihtek semmit a valón, hisz ő saját szemével lát mindent s ha tollam félre lép: fülön fogva visz a Tör. Szerkesztő ur elé, hogy turpisságomat megmutassa.

Oh kegyetlen Fátum! Inkább lett volna Zeyk Károlyhoz szerencsém, mivel, mint idevaló képviselővel, az elnéznivalók dolgában könnyebben kialakusom s kihez, mióta a kormánypartból kiléptem, közelebb is érzem magam, mint annak előtte.

Nem így történt. Megadom hát magam. Azokról is úgy írok csupán, mikre nézve Járó Kelő urat is tanulak hivatnom.

Feredőnk még mindig csendes, néptelen. Ennek azonban nem a kitűnő sós viz, hanem az ég csatornáiból szüntelenül csörgő édesviz az oka. Allandó vendégeink száma csupán a Bonis megyei főjegyző kedves családjából áll még ez ideig, kik egy-egy de-rült órában ügyesen meg-meglopják az időt s így a füldőből is kiveszik a részöket.

Egyebekben a füldő állapota csaknem mindenben a régi; sőt — a mi már hiba — némely tekintetben a réginnél is régibb.

A tő vízen pld. ritkán hordozzák meg a szűrőszitát, minek következtében a szelgyűjtötte giz-gazban termes katonabékkák zubbony és belépti díj nélkül halálra fűdik magukat.

Ez a türehtetlen állapot az izlés dolgában mindenesetre kényesebb női közönséget egy monumentalis élcze igerelte. Egy napon ugyanis a következő szövegű plakátot találtuk a füldő-ajtóra szegezve: „A nők által kértnek a férfiak füldés alkalmával zubbonyt felvenni!”

Ezen ártatlan és tagadhatatlanul sikerült vicc aztán szinte forradalmat csinált e néptelen füldőn.

Nem oda tűtött, a hova czéltott; nem a füldőigazgatóság vonta le abból a kollő consequentiát, hogy t. i. a füldő vizét tisztábban tartsa, hanem mások vették azt betűszerinti értelemben; nevezetesen a férfiak ezt odamagyarázták, hogy ez egyenesen és kizárólag rájuk vonatkozik.

Eleget mondam egyiknek-másiknak, hogy ez a nyugat római stílusban kiállított „szegzmény” egészen mást jelent, hiszen mi az egész civilizált világban szokásos füldő-ruhát viselni szoktuk s hogy női közönségünk tiszteltreméltó izlése 5 évi praxis után ennnyire tultengésbe nem mehetett; hisz akkor a következő 5 év multán oda juthatnánk, — hogy az ilyen kérésbe foglalt parancs következtében csak czilinderben, frakkban és glase keztyűben lehetne füldőnk. Mindez hiábavaló volt. A nyakasabb férfiak — az is lehet, hogy tisztán csak mulatságból — gyűlésbe vittek a kérdést, hol azonban a plakátunk gazdája nem akadt. A dolagnak azonban az lett az eredménye, hogy másnap a plakát eltűnt; ugyanazon kéz, mely kitéttette, levétette, „gondolván — bizonyára — magában: „bölcs igazgatóság! bölcs urak! nem értettetek meg!” — Mi azonban nem mulaszthatjuk el ennek czélját ez uton is támogatni s kérn a városi tanácsot, hogy a füldő vizét gondosabban tisztogattassa.

Gondosabb tisztogatást igényelnek továbbá az utak, melyeket a bozót s tövistől nagyobb költség nélkül is meglehet takarítani.

* Panasz az időre immár nem lehet.

Sz.

Nagyobb gondot kell továbbá fordítani a vendéglő italokra, mert pld. a bor m is ihatatlan.

Különbön ugy tudjuk, hogy a hatóság már munkába vette a füldő fejlesztésének ügyét. Nevezetesen a meleg víz felállítását, az édes víz bevezetését, nyugtásb lakoszobák építését, női társalgótánczterem készítését s a további színházparkirozás befejezését, melyekről a közzévetés most készűl s a nyár folyamán közzévetés megkezdettnek.

E mellett benn a városban, a füldő közel uj, kényelmes magánlakások készűlnek melyek most már olcsóbb árban is kaphatók.

Ha aztán sikerülhetne ezeken kívül legalább valamelyik erdélyi miniszternek a füldéshez alkalmas idő állandósága fel szerződésre lépni: ugye pompás és kíváncsi tásu füldőnk benépesítéséhez több remény lehetne.

Adományok

az 1848-49 erekiye muzeum számára.

a., okmányok, iratok:

Ismét egy érdekes okmányt kapott muzeum igazgatósága a szabadságharc emlékeiből. Olyat a milyen a gyűjteményünkben sincsen. Egy nyugta ez az 1849. évi beszédett Kossuth pénzeiről. A nyugta végét közöljük azért, mert az újabb nemzedék előtt érdekes tudni, hogy milyen vándorolt hazánktól el sok embernek egy vagyonra. A szöveg ez:

824 sz.

Nyugtátvány.

Huszonkét ftt. — Xr. Kossuth B. gyekben, melyeket Debreczeni lakos Kilián Jánostól további szállítás végett által az az 22 fl — x.

A kir. fő 30-ad hivatal Debreczenben septemb. hó 25. 1849. Bignió János s. k. k. 30-ados.

A nyugta merített papiru nyomtatásúrlapon van kiállítva. A kurzivált szavak rész közel van bele írva. Az okmány a szokás szerint balszállon behajtott ostya pecséttel van ellátva. Köleséri János, ki mi honvédt a fegyvergyártásnál volt alkalmazva adományozta a muzeumnak.

Sárdi Lőrincz az Illucz Oláh János által szerkesztett „Nemzeti politikai Hírlevél” 1848 évi 46—181 számait adományozta a muzeumnak. E jul.—októberi folyamból azonban a 47, 57, 58, 79, 80, 81, 83, 85, 87, 88, 90, 92, 119, 120 számok hiányoznak.

Ez okmányok, nyomtatványok összegyűjtése szakszerű elrendezése és hozzájárulható tétele által a történeti irás számára hasznos munkát végez a muzeum.

b., pénzzenek:

Egy 1848 1849-ben az oláhoktól kapott szenedett nagyenyőti menekültől vettük meg sorok kíséretében G. F. aláírású 1 db. 10 frtos, 6 db 5 frtos, 2 db 1 frtos Kossuth pénzt azzal a felhívással, hogy ha leyezzük azt annak idején az igazasság király szűlő hajlékában berendezendő muzeumba. Ugyancsak Nagy-Enyedről szv. Szepentéri Antalné, szűl. Tompos Jóhanna urnól kaptunk: 1 db. 10 frtos, 1 db 2 frtos, 1 db 1 frtos, 2 db. 30 krós, 1 db 15 krós Kossuth pénzt. Keresztes Vilma k. a. 1 db 10 frtos Kossuth pénzt.

wyn ismét tele töltötte a poharát, s örömmel látta a mint az élet szín vissza jött leány arczába, s szemébe a fény meg ismét szőpnek, fiatalnak és üdének látszott.

— Az bánt leginkább, mondá Flóra hálásan nézve fel az ifjura, hogy Metáit nem kapok tudósítást. Ő azt ígérte, hogy tudatja velem esküvőjüknek a napját, és Dashwood ur fog értem jönni. De egy betűt sem kaptam tőle azon nap óta midőn e hó tizedikén itt helyt postára tette a naplóját.

— De kérem ne feledje, hogy ő abban az időben nagyon el volt foglalva, — jegye meg Selwyn.

— Még akkor sem értem, hogy ennyimellőzzön válaszolá Flóra. Mi annyira szereltük egymást, s azért mert Dashwood ur jobban szerette nem kellett volna iránban meghúlni.

— Chichester kisasszony, én meg vagyok róla győződve, hogy a testvérem szűnt meg kegyedet szeretni; de lássa, ő már férjhez ment, s ezután a férje kívánságait elibe kell tenni!

— Dashwood urnak minő kifogása lehet ellenem? kérdé Flóra oly büszke modulattal mi Selwynt erősen emlékeztette Metára.

— Az önkényt értetődik, hogy Consinomnak nem lehet kifogása ellene — mondá az ifju de lehet, hogy a menyasszonyát osztatlanul akarja birni.

— Az esküvő után rögtön ott hagyam volna öket válaszul Flóra.

Igen, igen: de ha kegyed ott van, bizonyosan halasztásra kérte volna a testvérét: sőt lehet, hogy a házasságot egészen megakadályozta volna.

Flóra csendesen s elgondolkodva nézett maga elibe egy pár percig; és ezután jött az a kérdés, melytől Selwyn anyira feltét igyekezett elkerülni.

(Folyt. köv.)

Előfizetési felhívás.

Uj évnegyed közeledtével előfizetést nyitunk az „Ellenzék”-re. Lapunk politikai irányánkat és társadalmi tevékenységünk felsorolásával nem untatjuk olvasóinkat, csupán annyit jelentünk ki, hogy ahhoz a mult-hoz, melyet eddig követünk s a melynek minket előfizetőink annyi lelkesedéssel támogattak, — ezután is hűvek maradunk. Hazánkat, nemzetünket hűven önzetlenül és függetlenül szolgáljuk.

Kérjük olvasóinkat, hogy terhes munkánkban legyenek segítségünkre, mert csak a közönség támogatása biztosítja törekvéseink sikerét.

Az Ellenzék előfizetési ára:

Egy évre	16 frt.
Fél évre	8 frt.
Negyed évre	4 frt.
Egy hónapra	1 frt 50 kr.

Az „ELLENZÉK” kiadóhivatala.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, június 30.

— **Dr. Hegedűs István** nagy-névi egyetemi tanártól újra egy vaskos kötetre terjedő tudományos mű jelent meg, mely a következő címet viseli: „Összefüggő részek Thukydides műveiből.” A kiváló munkából közelebbről mutatványt fogunk közzélni.

— **Kőváry Lászlót**, mint a kolozsvári unitárius főiskola felügyelő gondnokát — névnapja alkalmából — szombaton délelőtt órákban részesítette a főiskola ifjúsága. Testületileg jelentek meg az érdekes főgondnok lakásán, s ott az ifjúság nevében Demeter Dénes papnövendék intézett hozzá megleghangos üdvözlő beszédet, melyre Kőváry meghatva válaszolt, köszönetet mondva a nem várt meglepetéséért. Kőváry névnapja alkalmából ismerősei és barátai közül többen keresték fel szerencse kívánságaikkal, így például Ferencz József püspök, az egyháztanács tagjai, a főiskola tanári kara, Péterffy Domokos és Mózes András lelkesedéssel stb.

— **Felhívás pályázatra.** Gyermekei István a m. kir. áll. pedagógium igazgatója, s az orsz. tanszer-múzeum főfelügyelője az Emke birtokában levő 1423—1887 sz. alapító level szerint 1000 forint helyezett el a „Magyarországi tanítók Eötvös alapja”-nál oly feltétellel, hogy az alapítvány évi 50 frt. kamatja oly tanítókat és tanítónőket segélyezze, akiket az Emke igazgatója választása alapján saját céljait szemponthozza az érdeklődési 17 megye (Arad és Szilágymegye) is tanítóit és tanítónőit, hogy kellően felszerelt tanulmányait elvégezték, illetőleg ajánlás végett az Emkehez (Kolozsvár) f. év július 15-ig nyújtsák be. Megkérjük jegyezni, hogy csak azok a tanítók és tanítónők pályázhatnak, kiknek az Eötvös-alaphoz ennek szabályzatai értelmében joguk van. Kelt: Kolozsvár, az igazgató választmány nevében. Gróf Bethlen Gábor elnök. Sándor József főtáskár.

— **Ballet Kolozsvárt.** Az operaház ballet személyzetéből egy ballet társaság Luigi Mazzantini balletmester vezetésével július 2-án kezd meg néhány este terjedő vendégelőadását a nyári színházban a következő műsorral: „Nap és Föld”-ből Czigánytánc. Ballet alivertiment. Párisi festő. „Csárdás”-ból Palotás. „Uj Romeo”-ból Champagne Galopp. „Alarcosbál”-ból Folie tánc. „Satanello”-ból Grand Walzer. „Bécsi keringő”-ből Pas de trois. Mérsékeltlen felemelt helyre: Bettis-párhely 8 frt. Párhely 5 frt. Támlásszék I—VII sor 1 frt 20 kr. Támlásszék VIII—XI sor 30 kr. Támlásszék XII sor 60 kr. Előjegyezhetni a helyár lefizetése ellenében a színház pénztári irodájában naponként d. e. 9-től 1 óráig Makróczy János pénztárosnál.

— **Stroffó Mihály** a színházban tegnap este ismét szép közönséget hódított, mely a sikerült előadást s a sok látványosságot élvezettel nézte.

— **Gyermekek öröme.** A kolozsvári Fröbel-gyermekkertben a tanév befejezése alkalmából folyó évi július 1-én d. u. 3 órakor a Lövöldé helyiségben gyermek-örömművelés rendeztetik. Az ünnepély sorrendje következő: Kivonulás a melléktérrel a zene mellett, Ina, dal és szavalmányok. 2. Körtáncok előadása, melyekben állatok cselekvései utánzódtak, szereplők a legkisebb gyermekek. 3. Járdalási gyakorlatok, taggyakorlatok, kapcsolatok, — befejezésként „Egyenes áll” kezdettől táncjáték. 4. Szavalmatok, párbeszédek. 5. A földészjáték előadása, dalok és párbeszédekkel. 6. Szavalmatok, párbeszédek. 7. A vasut-játék, járhatási gyakorlattal egybekötve. 8. Szavalmatok, párbeszédek. 9. Az erdő-játék előadása, dalok és párbeszédekkel. 10. Együttess kivonulás, dalok, szavalmányok. 11. Az ünnepély befejezése imával. 12. A játék-jutalmak kiosztása, melyek küldetnek a jó kis gyermekek számára. A kisdetek játékaiknak befejezése után, kértnek a tisztelt szülők kis gyermekeiket szíves gondjaik alá venni. Belépti jegyek a kisdetek ünnepélyére és a felnőttek tánc-estélyére: személyre 50 kr. Családjegy három személyre 1 frt, gyermekjegy 20 kr.-val előre váltható a Fröbel-intézetben (Szapann-utca), Hirschfeld Sándor, Csiki Mihály és Hoffer M. József üzletében. A befolyó jövedelem a gyermekkert javára fordítatik. Melegben ajánljuk az érdekes ünnepélyt az érdeklődők figyelmébe.

— **A siket-néma intézet javára** a kolozsvári műkedvelők által az üjvilág helyiségében július 5-én azaz vasárnap este 8 órakor, tánczvizsgálommal egybekötött műkedvelői színelőadását rendeznek. Előadatik, a „Köztűgyek” Berczik Árpád 1 felvonásos vígjátéka. Záradéka lesz, a nagy hírnevű spányol (guitana) tánc. — Belépti díj személyenként 80 kr, családjegy 3 személyre 1 frt 60 kr. Felülfizetések, a jótékony cél érdekében köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Az athletika őszi versenyei** szeptember 26-án kezdődnek a 120 kiteres országúti versenygyaloglással és ugyanolyan távolságra terjedő kerékpár versenyekkel, melynek célpontja vagy Zilah, vagy Szilágysomlyó lesz a szerint, a mint az ut viszonyok távolság és talajminőség tekintetében előnyösebb lesz. Az utirány pálya és a célpont megállapítására nézve a tárgyalások most vannak folyamatban. Ezt követő szombaton tartatik a 7 km. kerék pár verseny a feleki hegyre s október 3-án lesz a XIV. nyilvános viadal a sétatérén. A kezdők 30 km. verseny gyaloglását október végén tartják s ennek Választat lesz a célpontja. A nagyobb versenyek iránt a hazai fiatal sportsmanek már kezdenek a klubnál tudakozódni.

— **A Mária Valéria árvaház** f. hó 28-án, azaz vasárnap délután tartotta meg szépsikerű vizsgáját Züllich István elnöklete alatt: Ott voltak az intézet lelkes és fáradhatatlan vezetői közül: Szász Domokos és őz. dr. Szabó József elnökölők, Gyulay Lászlóné titkár, Zsigmond Dezsőné, Inczédy Sámuelné, Ferencz József püspök, Csiki Teréz, őz. Papp Alajosné, őz. Farnos Elek, Kiss Sándorné választmányi tagok, továbbá Ferencz József püspök és nagy-számu hallgatók, melynek nagy részét hölgyek tették ki. Az értelmes, szép feleletek, melyeket a kis növendékektől hallottunk, továbbá a kiállított nagymennyiségű, szebbnél szebb női munkák, melyek közt az egyszerű faldobozástól kezdve a legfinomabb női munkáig mindent képviselve láttunk mindenkit meggyőzhetek arról, hogy ez intézet lelkes vezetői: Zeyk József elnök és Szász Domokos elnök, a derék titkárral és buzgó választmánnyal együtt, gyakorlati szempontból is, a legszebben és eredményesen a legfényesebben oldják meg feladatukat. A vizsga alkalmából Züllich I. tanár valamint a választmány és a látogató közönség szép összegre rugó pénzbeli ajándékokat adtak át a jelesebb növendékek közt leendő kiosztás végett.

— **Az „Aranyos” kirugott.** Bajos primadonnája szomszéd-vármegyének kirugott a hámból. Eddig mindig hű és engedelmess volt s most egyszerre szeszélyes, gorbos és rendetlenkedő lett s tör, ront és pocskéká tesz mindent össze vissza. Az Aranyos folyó Tordán és a falvakban kiöntött elszakította a gátakat és az usztatás alatt levő tűzfűt engedély nélkül szállítja faszegényebb távol vidékekre.

— **Az „Aranyos” kirugott.** Bajos primadonnája szomszéd-vármegyének kirugott a hámból. Eddig mindig hű és engedelmess volt s most egyszerre szeszélyes, gorbos és rendetlenkedő lett s tör, ront és pocskéká tesz mindent össze vissza. Az Aranyos folyó Tordán és a falvakban kiöntött elszakította a gátakat és az usztatás alatt levő tűzfűt engedély nélkül szállítja faszegényebb távol vidékekre.

— **Az „Aranyos” kirugott.** Bajos primadonnája szomszéd-vármegyének kirugott a hámból. Eddig mindig hű és engedelmess volt s most egyszerre szeszélyes, gorbos és rendetlenkedő lett s tör, ront és pocskéká tesz mindent össze vissza. Az Aranyos folyó Tordán és a falvakban kiöntött elszakította a gátakat és az usztatás alatt levő tűzfűt engedély nélkül szállítja faszegényebb távol vidékekre.

— **Az „Aranyos” kirugott.** Bajos primadonnája szomszéd-vármegyének kirugott a hámból. Eddig mindig hű és engedelmess volt s most egyszerre szeszélyes, gorbos és rendetlenkedő lett s tör, ront és pocskéká tesz mindent össze vissza. Az Aranyos folyó Tordán és a falvakban kiöntött elszakította a gátakat és az usztatás alatt levő tűzfűt engedély nélkül szállítja faszegényebb távol vidékekre.

székely szövőgyár részvénytársaság egyéb iránt épen mult hó 26-án alakult újra 100,000 frt tőkével, hogy nagyobbabású és mechanikai szövőgyárát építsen, mely remélhetőleg még ez év őszén szintén meg fogja kezdeni üzemet.

— **A kolozsvári iparosok „Egyet-értés” dalkörének** folyó hó 28-ára hi-detett, de a kedvezőtlen idő miatt elmaradt nyári tánczvizsgálom „Hója” nevű erdőben július hó 5-én (vasárnap) fog megtartatni, melyre külön meghívók nem bocsátatnak ki, hanem az első alkalommal szótörtött meghívók maradnak érvényben.

— **Az erdélyi „Kárpát-Egyesület”** titkára Radnóti Dezső már egy hónap óta fekvő beteg s ezért több egyesületi ügy elintézése halasztást szenvedett. A kik Kárpát ügyekben az egyesület-hez fordultak rövid idő alatt megkapják a választ, a késedelmet itt is a fenti körülmény okozta.

— **A siketnéma-közösség.** A kolozsvári, b. városi ev. ref. leányiskola növendékei f. hó 27-én egy kis mulatságot rendeztek a Lövöldében. Részt vett az iskola növendékei közül 64, ezektől begyűlt 60 kronként 38 frt 40 kr. A 35 kiadás levonásával megmaradt 3 frt 40 kr. lapunknak küldték be a siketnéma-közösség javára. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— **Tánczvizsgálom.** A kolozsvár-kerületi könyvnyomdászok segélyegylete alap-tökeje javára f. év július hó 5-én, vasárnap a Lövöldében katoná- és cigány-zene-karral jótékonycélu, zártkörű tánczvizgalmat rendez, mely régi hírnevéhez méltóan most is sikert jósol a nyomdásoknak az a körülmény, hogy a vidékről is sokan készülnek e mindig gondosan rendezett kedélyes mulatságra bejönni.

— **A „Hungária” szálloda** újra renováltatván, igen szép és a legkényesebb izlést is kielégítő diszterem készített, melyet a mai napon megfognak nyitani.

— **Oroszországi zsidók Kolozsvárt.** Kolozsvárt a hídélvén csaknem minden nap lehet látni néhány oroszországi zsidót kik vasutall érkeznek a megtelepülési szándékkal keresik fel az ottlakó hitorszoaikat. A hatóság éber figyelmét különösen felhívjuk ezekre a betelepülőkre, mert ha behurcolják a feketé, himlőt, a mostani forró nyári napokban a pusztító járványtól semmi sem óvja meg városunkat. Németországban már konstatáltak néhány himlő esetet.

— **Csikszereda** kapott egy d-rab földterületet. A helygimnáziumhoz hozzácsatolta Csütörtök falvát, mely eddig Csik-Taploca községnek képezte kiegészíté részét.

— **Majális.** A nagyenyedi iparos ifjusági önk. és betegsegélyző egyesület pénztára javára 1891. július hó 5-én vasárnap a sétatérén zártkörű nyári tánczvizgalmat rendez.

— **Bonezhidán heti vásár** fog tartatni ezentul minden szerdán. Ez a heti vásár engedélyesek érzékeny kárára van a kolozvári piacznak.

— **Az „Aranyos” kirugott.** Bajos primadonnája szomszéd-vármegyének kirugott a hámból. Eddig mindig hű és engedelmess volt s most egyszerre szeszélyes, gorbos és rendetlenkedő lett s tör, ront és pocskéká tesz mindent össze vissza. Az Aranyos folyó Tordán és a falvakban kiöntött elszakította a gátakat és az usztatás alatt levő tűzfűt engedély nélkül szállítja faszegényebb távol vidékekre.

— **A nyárad-szeredai kaszinó,** mely a ny-szeredai és vidéki olvasó egylet-ből fennállásának 25-ik évében 1891 január-ban alakult — e hó 21-én tartotta táncz-csal egybekötött sétatangversenyét. Az óriási nagyságu nyári tánc helyiség zsufolóság meg-telt a vidék értelmiségéből válogatott közönséggel. A hangverseny rész is fényesen sikerült Szentpáliné urasszony szép énekekkel Szász Irma k. a. szavallattal, Baló Lajos hatalmas bariton hangjával, dr. Pap Gyula szabatos hegedűjátékával nem győzték kielégíteni a közönséget, az újrásnak nem akart vége lenni. A negyceset 60 pár tánczolta s csak reggel 5 órakor kezdett a közönség osz-lani. A szép nemet egyenként megnevezni lehetetlenség, legyen elég annyit mondani, hogy mindnyájan nagyon csinosak és elragadó kedvesek voltak. Az összes bevétel 142 frt 10 kr, melyből levonva a kiadást 64 frt 54 frt. — Tiszta jövedelem 77 frt 56 kr. Felülfizettek Dósa Lajos 4 frt, Márton J. 1 frt, Szántó E. 1 frt, Dosa Kálmán 1 frt, Pluty J. 1 frt, Madaras G. 40 kr, egy va-laki 20 kr. Mindezen összegek a Kaszinó ja-vára köszönettel elszámoltattak.

— **Kis lutri számokban.** Kolozsváron 4 kis lutri van. Hayonkint átlag 3000 frtot csal ez ki a legszebb osztály zse-béből, évenként pedig 36 ezer frtot. Az er-délyi részekben van 64 lutris bolt. E boltok utján az állam évenként bezzsebel 448 ezer frtot, körülbelül tehát csaknem egy félmil-liót; szemben e bevétellel talán alig egy tí-zed részt fizet vissza, s oványan csepegő s alaposan megadózt és megbolygeezett ám-bokban és egy két ternóban, a melyek olyan ritkák, mint a fehér holló. — A közönség helyesebben tenné, ha okosabb helyre, pél-dául posta takarékpénztárba tenné filléreit, a lutri helyett, így biztosan nyerne az ál-lam pedig erkölcsös dolgot cselekedne, ha beszüntetné a kis lutrit.

— **A bíró bosszúja.** A nagy-per-kátai legények valamiképp nagyon megha-ragadtak a bíró leányára s haragjukat verses formába öntve, gunydalokat énekeltek a le-ányról. A bíró ezért bosszú forralt s bosszúja eszközöl a faluban levő két csendőrt sze-melte ki, kiknek mindkettőjüknél Horváth a nevük. A két Horváthot a bíró leittatta, s felbujtotta őket, hogy bosszulják meg a lány

csufolót. Éjszaka három órakor a két be-rugott csendőr fegyveresen beállított a két fővezető legény lakására, s az ágyban fekvő legényeket puskatűssel addig verték, a mig csak élettelt adtak. Azután a két véres te-metet behurcolták a közszégházra. Az egyik legény még utközben meghalt, a másik most vivődik a halállal, s nincs semmi remény, hogy életét megmenthessék. Másnap, mikor a csendőrök kijózanodtak, mind a kettő öngyilkosságot kísérelt meg. Az egyik agyonlőtte magát, a másikat megakadályoz-ták az öngyilkosság elkövetésében, letar-tóztatták.

— **A csongrádi néplázadás.** A batonyai zendülés híre, mint Makról táv-írják, az apáczai munkások összesereglettek és elmentek a közszégházhoz, a hol mun-kásgyűlés engedélyezését követelték az elő-járószágtól. A jegyzőt fenyegetéssel akarták kényszeríteni az engedély kiadására. Az alispán ezért, Szegebről távirattal kért katonaságot, mely meg is érkezett Apéczáról és az előkészített zendülést csirájában elfojtotta. Szombaton délelőtt Sajtényből jelezte a csend-őrség, hogy ott is mozgalom készült és ezért az alispán oda is katonaságot rendelt. Bat-tonyán, a hol a vizsgálatot a főispán jelenlétében folytatják, újabb előfogások történtek. — Aradról táviratozzák, hogy a „Közjót”, című csoocialista lap nem táda a megkövetelt kauziót letenni, s azért megszünt.

— **A bécsi művészházban** jelenleg érdekes festmény van rövid időre kiállítva. Ez hű másolat Dürer Albert szenthárom-ság képének, mely egyik legértékesebb dí-szét képezi a jelenleg a műtörténeti muzeum-ba átköltözött Belvedere-képcsarnoknak. A kép 1511-ben történt bevezése után mint a nürnbergi városi tanács ajándéka került az udvar birtokába. A képhez tartozó művész-le-g faragott keret, melyet Dürer rajza után a legjobb faragó művész készített annak ide-jében, Nürnbergben maradt. Mintegy tíz év-el előbb ezt a keretet híven után faragták a történeti muzeum számára.

— **A vigszínház.** A napokban meg-alakult magyar vigszínház-egyesület Buda-pesten már kibocsátotta az aláírási íveket. Az aláírás igen kedvező auspicziumok mellett in-dult meg, mert már az első órában 9,800 forintot jegyeztek a következő aláírók: Keg-levich István gróf, 1000 frt, Lyka Döme 1000 frt, Horváth Gyula 600 frt, Beöthy Ákos 200 frt, Nikolsz Fedor báró 200 frt, Hadik Sándor gr. 600 frt, Széll Kálmán 1000 frt, Emich Gusztáv, Fekete József, Halász Sándor dr. Rákosi Jenő, Bercsényi Béla, Kiss József dr., Borostyáni Nándor, Porcsolt Kál-mán, Linder György, Hevesi József, Halász Frigyes dr., Váli Béla dr., Nagy Sándor dr., Farnady József, Náday Ferencz, Benke Gyula, Bachrach Károly, Neugebauer László, Arányi Miksa dr., Bartók Lajos, Bisebitz Mór, Russo Elie, Bródy Sándor, Reviczky Ámbros 200—200 frt, Silberstein Adolf dr. 400 forint. Az aláírás olyan fényes eredménnyel folyik, hogy eddig 34,000 forint van együtt.

— **Megtakarítás a lénungból.** A svéd katonák királyi rendelet alapján kö-telesek fizetéseik egy részét a takarékpénz-tárba tenni. Mint Stockholmból írják, a be-tétek 1890. végén 3,618,995 koronát tettek ki, miből a gyalogságra 1,897,467 korona, a lovasságra 738,892 korona jutott. Ezen ki-vül önkényi is raktak a takarékpénztárba közel fél millió koronát.

— **Cselédszerzők kongresszusa.** Ha az ornithologusok, orvosok, középiskolai tanárok és jegyzők kongresszusokat tarthat-nak, miért ne cselekedhetnének ezt meg a cse-lédszerzők is? Még ilyen ügy se volt. Klein Jakab temesvári cselédszerző agyában szülem-lett meg a nagy eszme, mely bizonyára for-radalmat fog okozni a cselédszerzés terén. Klein ugyanis kongresszusra hívja össze Ma-gyarország valamennyi cs. szerződőt, hogy en-nek a foglalkozású ágnak a helyzetét és a közönség javára szolgáló újításokat megbe-szélhessék.

— **A francia orvosi akadémia főláborodása.** A párisi orvosi akadé-mián Cornil tanár a napokban elbeszélte, hogy egy idegen orvos — úgy látszik amerikai — egy nő betegén, csupa tudományssomjából, emberietlen mütétet végzett: egyik melléről a másikkra, beoltás által áttűtette a rákot. Bár Cornil kijelentette, hogy e mütét követke-zményei nem érdemlik meg, hogy tudomá-nyos szempontból megvizsgáltsanak, a franczai orvosok főláborodása mégis nagy volt, sőt az egyik kijelentette, hogy az ame-rikai orvos tette a büntető törvénykönyvbe tüközik s hájtja, hogy ezt a véleményt te-gye magáévá az akadémia.

— **Véres nász.** Párisban a Saint-Honoré templomban megrázó eset történt ezeltől három nappal egy esküvő alkalmával. Midőn a lakodalmi menet a templomba ért az oltár elé, egyik mellékfalukból egymásra gyorsan következő lövés dördült el. Válasz-tékosan elöztűzt fiatal ember lötte magát agyon, mint később kint, a menyasszony iránt való reménytelen szerelemből. Elkép-zelhető, hogy ily elözmények után mily megrémült és izgatott hangulatban folyt le az esküvő, különösen az ara részéről.

— **A világ legnagyobb posta-szállítmánya.** Mult szombaton tizenhét hajó indult New-Yorkból európai kikötőbe. E hajók szállították a legnagyobb postaszál-lítmányt, melyet valaha továbbítottak. Tá-virati jelentés szerint hétszázötvenezer levelet hoznak Európába.

— **A szoboszlalok boszorkánya** volt Rácz Zsófia, így nevezte el őt az a sok szegény ember, a kit megzsarolt megfosztott. Folyton fenyegette a lakosság, különösen azokat, a kik babonások voltak hogy rájuk gyújtja a falut, megrontja tehénüket, elveszi egészüket. Szegény emberek féltek tőle a

kik tehették adtak neki a mit kért. Utoljára mikor már százhu forintot kért, mert kü-lönbön elégeti a várost, rátette a rendőrség a kezét s a veszedelmes asszonyt a debreczeni törvényszék két évi fogház büntetésre ítélte.

— **Balzac szobra.** A párisi irók egyesülete tudvalegleg 32,000 frankot gyűjtött egy Balzac emlékére felállítandó szo-borra. Mint Párisból írják, a közszégház és a Palais Royal előtt lévő térséget jelölte ki a szobor helyét. A szobor kivételével Chapu volt megbízva, a ki azonban időközben meg-halt s befejezetlenül hagyta hátra a Bal-zac szobrának mintáját. Az emlékszobrot most Chapu tanítványai fogják befejezni s alkalmasint bronzba öntik, bár így a költsé-gek jóval nagyobb összegre fognak rugni, mint a mennyi együtt van.

— **Cseh ikrek.** A párisi pánsz-láv barátoknak anyaguk kintűnő anyaguk akadt a cseh-franczia barátság mellett tűn-tetésre. Ugyanis Blasek Róza és Józefa ösz-szenített cseh leányok mutogatják magukat Párisban a „Gaité” előcsarnokában. A leá-nyok most 14 évesek. 1877-ben születtek Prága közelében egy faluban. A nagygyilkjok ijedében szörnyet halt, mikor az ikrek a vi-lágra jöttek. Az ikrek azonban szépen föl-nevekedtek és bizonyos szellemi tehetséget árultak el. Részt vettek a falusi gyermekek között a játékokban az utcán, sőt kintűnő tudnak korcsolyázni is. Mind két leánykának igen szép arczonása van, de egymáshoz nem hasonlítanak. Ha az ember széken ülve látja őket, úgy tűnik fel mintha két leányka ilne egymás mellett, észre sem lehet venni, hogy össze vannak nőve. Két színész, kik meg-nezték, felhívták őket, hogy játszanak lap-da-játékok. Erre mosolyogva leszálltak szé-külről és jó kedvvel kezdtek ugrándozni a terem szőnyegén. Róza elejtette lapdját s utána nyúlt, persze Jozefának is le kellett a lapda után hajolnia. Az ikrek különben tudnak két lábon és négylábon egyaránt járni. A korukhoz képest kicsinyek. Szeretik a pezsgőt, amelyet különben Párisban is-mertek meg. Sőt első ízben kissé berugtak tőle. Különbön olyan fényes életmódot fol-ytatnak, mintha valami hercegnyságnokok lennének. Maguk is azt mondják, hogy jó lenne, ha többi testvéreik is összenőttek volna, most legalább jól menne a dolguk. Atyjuk és anyjuk kísérik utjukban.

Csoda kura.

Feldman hipnotikus a moszkvai újsá-gok szerint csodálatos kurát hajtott végre Bogdanov orosz ezredes leányán. A fiatal lány másfél év óta hiszterikus beuntásban szenvedett. Baloldalán minden szerve meg volt bényulva. Fülére nem hallott, szemével nem látott, s minden gyógyítási kísérlet si-kertelennek bizonyult. Sokorov és Filippov kezelő orvosok felszólították Feldmant, az éppen Moszkvában tartózkodó hipnotikust, hogy tegyen kísérleteket. A beteg tehát Feldmanhoz viték, ahol háttal az ablaknak ültették le. Arcának és kezének simogatá-sával hipnotizálták. Alig telt el öt perc, a beteg hipnotikus álomba merült. Karja meg-maradt abban a helyzetben, amelybe hozták s az arcába szurt gombotstól nem érezte. „Aldjék mélyen és nyugodtan, — monda neki Feldmann, — ön most igen jól érzi magát!” Az arcán a boldogság érzése tük-röződött vissza, látszott, hogy igen jól érezte magát. — „Aldjék ön?” — kérdi a hipno-tizáló — „Aldjék ön?” — válaszolt a leány hal-kan. — „Aldjék mélyen s föl ne ébredjen, a mig nem parancsolom. Tegye azt, amit mondok. Nemde ön nem is tehet másképp. Ön nem állhat ellent akaratomnak?” — kér-dezte a betegőt. „Valóban nem tudok ellent-állni” — válaszolt halkan. „Azt mondják, hogy az ön bálkarja béna. De én nem his-zem, mert az nem igaz. Sőt ellenkezőleg, ön éppen oly jól tudja használni a bal-, mint jobbkarját. Próbálja csak meg.”

A hölgy nagy erőfeszítéssel megpróbálta és a jelenlévők legnagyobb bámulatá-ra másfél év óta béna karját kinyújtotta, meg-fogta Feldman kezét és megszorította. A bé-nultság eltűnt. — No most már, így folytatá Feldmann, figyeljen ide. Mind az, amit ön-nek mondok, alaptalan. Nem áll, hogy a lába beteg. Ami az ön szemét illeti, az is telje-sen meggyógyul. Ha ön fölébred, teljesen egészséges lesz. Bálkarját, ballább teljesen szabadon használhatja, látni fog bal szemé-vel és hallani fog a bal fülén. Ha ön most fölébred, ne csudálkozzék a gyógyításra s is-mérőseinek egyre vonatkozó kérdésére ne vá-laszoljon. Ön meg van gyógyítva és ez elég. Hogy hogyan gyógyult meg, azt ne igyeke-zék megtudni. Ezt nem szabad önnek tudnia. Így akarom, s ennek így kell történnie. Nem-de így lesz?” — „Igen, — válaszolt a be-tég, „No most nyissa föl a szemét.” — Meg-történt. A beteg vakasága eltűnt. Igen jól tu-dott olvasni akkor is, ha a jobb szemét be-fűdték. „Most álljon föl s aztán álljon le” — parancsolta a hipnotizáló. Megtörtént ez is. Az első lépést bizonytalanul tette, de a má-sodikat már határozottabban s a harmadikat pedig egész ruganyosan. Jelen voltak elbámul-tak. „Es most — folytatá Feldmann — hip-notikus álomból térjen át a közönséges, álomba amely megerősíti őnt. Aztán öt perc múlva ébredjen föl, ne csudálkozzék, hogy meggyó-gyult, hanem menjen nyugodtan haza.” Így is történt, a jelenlévők nagy bámulatára és a kik ott nem voltak, azoknak nagy hihe-tetlenségére.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólapnyitónok:

MAGYARY MIHÁLY,

H i r d e t é s e k.

Sz. 3482—1891.

Pályázati hirdetmény.

Brassóvármegye alvidéki járásában kebeleztet Prázsmár nagy községben elhalálozás folytán üresedésbe jött **Jegyzői állomásra**, esetleges előléptetés folytán metalan üresedésbe jövő **segéd-jegyzői állomásra** ezennel pályázatot nyitok.

A jegyzői állomás **675** frt fizetéssel és **50** frt lakbérrel, a segédjegyzői állomás **400** frt fizetéssel és **50** frt lakbérrel lévén összekötve, a magán-munkálatok teljesítéséért a jegyzőket illető hatóságilag megállapított díjakon kívül.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állomások egyikére pályázni óhajtnak, az 1883. évi I. t.-cz. 6-ik §. értelmében kellően felszerelt, sajátkezűleg írt, pályázó életkorát és nyelvismeretét kitüntető folyamodványukat

folyó évi július hó 11-éig

alólirhoz annál is inkább beadni, mivel később beérkező folyamodványok nem fognak tekintetbe vétetni.

Földvár, 1891. évi június hó 25-én.

Pildner Ferencz,
főszolgabíró.

Sz. 1019—1891.

útr.

611. (1—1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A oklándi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy az oklándi Szegényalap végrehajtónak oklándi Bekő Albert végrehajtást szenvedő elleni 64 frt 94 kr. törke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az oklándi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság, az alábbi ingatlanokra a következő kikiáltási árban: 1.) Oklándi 24. sz. tjkben A + 56, 57. hrsz. 169 frt; 751, 752, 753. hrsz. 6 frt; 775. hrsz. 3 frt; 832. hrsz. 9 frt; 844. hrsz. 7 frt; 1307. hrsz. 7 frt; 1376/1. hrsz. 3 frt; 2231. hrsz. 5 frt; 2512/1. hrsz. 32 frt; 2584, 2585. hrsz. 23 frt; 3864. hrsz. 8 frt; 3989. hrsz. 6 frt; 4056, 4057. hrsz. 1 frt; 4306. hrsz. 11 frt; 4484. hrsz. 4 frt; 4801. hrsz. 1 frt; 5022/1. hrsz. 38 frt; 5055. hrsz. 5 frt; 5209. hrsz. 3 frt; 5429, 5430. hrsz. 4 frt; 5935. hrsz. 3 frt; 5939/1. hrsz. 4 frt; 6019. hrsz. 1 frt; 6167. hrsz. 2 frt; 6174. hrsz. 8 frt; 3586/1, 3587/1, 3588/1, 3589/1, 3590/1. hrsz. 60 frt; 5752/1. hrsz. 1 frtban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi július hó 27-ik napján délelőtt 10 órakor a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság, megtagadva nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átsegélyeztetni.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.

H.-Oklánd, 1891. évi április hó 10-én.

NAGY DÉNÉS,
kir. albiró.

608. (2—2)

Sz. 2011—1891.

Árverési hirdetmény.

Az alólirt tanács közhírré teszi, hogy a városi közönség tulajdonához tartozó „helypénz s behozatali vám”, valamint a „kövezetvám jogozat”

1891. évi július hó 18-án d. é. 9 órakor

a város tanács-terében, zárt ajánlatok (offert) elfogadásával egybekötött nyilvános árverés útján, **1892. évi Január hó 1-től 3 évre** külön-külön haszonbérbe fognak adni.

Az árverezni kívánók felhívtnak, hogy megfelelő bánatpénzzel lássák el magukat.

Az árverés feltételei s a haszonbéri szerződések pontjai, valamint a kikiáltási árösszegek a gazdasági tanácsnoknál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szamosujvár sz. kir. város tanácsa,

Szamosujvár, 1891. június hó 17-én.

Placcintár Dávid s. k.,
polgármester.

Osztján Kristóf s. k.,
főjegyző.

607. (3—3)

Egy négy középiskolát végzett

ifjú

műfogászati gyakornoknak

felfogadtatik.

Hol? Megmondja az „ELLENZÉK”
kiadóhivatala.

605. (2—3)

ERDELY GYÓGYKINCSE!

„R É P Á T I”

rendkívül szénsavdús és legtisztább égvényes

GYÓGY-SAVANYUVIZ.

Az égvényes savanyuvizek gyöngye

Lényeges alkotórészek				
natrium bicarbonát	4,8241	gramm		
litium	0,0261	„		
borsavas natrium	0,1124	„		
összes szénsav 2007 kc	8,9449	„		
nem illó alkotórészek	4,2825	„		
			1 liter vízben	

Megbecsülhetetlen gyógyhatása: a légzőszervek betegségeinél, vese- és gyomorbetegségeknél, a húgyszervek összes bántalmánál stb.

Páratlan oldószer! Legkíméletesebb diureticus!

Savainak szelíd hatásánál fogva, az étrend szabályozása nélkül is, bárki által folyton élvezhető.

Rendkívül dús szénsavtartalmánál fogva — igen kellemes és tartós íz, valamint a nyelvre ható éles csipőssége folytán — a legkedvesebb üdítő ital.

Legegészségesebb és legkellemesebb borvíz.

A savanyuvizek pezsgője!

A „répáti” savanyuvíz, ezen természetes és tiszta — a maga nemében bisonyára ritka — ásványvíz-kincs, minden ésszerű lónak egy is mint élvezeti, egy is mint gyógyital, a belső szervek összes bántalmait ellen lelkiismeretével a legmelegebben ajánlható.

Csupán egyszeri kísérlet elegendő a fenti leírt becsülhetetlen gyógyhatására!

A „répáti” savanyuvíz mindig friss és teljesen mintaszűrő 1/2 és 1 literes üdítőszerek kapható KOLOSVÁRT: J. B. MISSELBACHER, KÖNYV SÁNDOR és HERCEG ALBERT utak kereskedéseiben, a legtöbb fűszerüzletben és minden nevezetesebb vendéglőben, — valamint megrendelhető saját szétküldési raktárból: BRASSOBAN.

508. (19—20)

Tisztelettel
a „répáti” gyógyforrás kezelője:

GYÖRGY JÓZSEF.

Héjasfalva székesudvarhelyi helyi érdekű vasút (Székely vasút)
részvénytársaság.

129. szám.

Hirdetmény.

A Héjasfalva székesudvarhelyi helyi érdekű vasút (Székely vasút) részvénytársaság

folyó 1891. évi július hó 17-én, délelőtt 10 órakor

Székely-Udvarhelyt, a vármegyeház nagy termében
az alapszabályok 17. §-a értelmében

negyedik évi rendes közgyűlését

tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghívtnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése az 1890. évi üzlet eredményről.
2. Az igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagoknak kiszolgáltatott jelenléti jegyek értékének meghatározása.
3. Függő adósságok iránti intézkedés.
4. Esetleges indítványok.

Ezen közgyűlésen csak azon részvényesek vehetnek részt, kik törzsrészvény-utalványukat folyó évi július hó 14-ig Székely-Udvarhelyt, a székesudvarhelyi első takarékpénztárnál igazolvány mellett letétmenyestették.

Kelt Székely-Udvarhelyt, 1891. évi június hó 27-én.

Az igazgatóság:

Dr. Török Albert,
ügyvezető alelnök.

617. (2—2)

!! Még csak rövid ideig tart !!

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT

VÉGELADÁS

G Á M E N T Z Y J Á N O S-nál,

Főtér, Gróf TELEKI-ház.

Miután üzletem **rövid idő múlva** teljesen feloszlik, mintegy **20,000**
frt értékű raktáromat

eddig elé nem fordult olcsó árakban eladom.

Kereskedők részére nagy hasznavehető pártiek.

Ez alkalommal felkérem mindazon tisztelt vevőimet, kiknek folyó számlájuk nállam rendezve nincs: **folyó évi július havában** kifizetni sziveskedjenek.

620. (1—x)

!! A leszállított szabott árakból újabb, nagyobb engedmény !!

!! Maradék potom áron !!

!! Készpénz fizetési !!

Hatóságilag engedélyezett

Végeladás

potom áron !!!

A MERZA GERŐ-féle
NŐI DIVATÁRU-

ÉS

CONFECTIO-ÜZLET

feloszlása folytán

AZ ÖSSZES ÁRUK

rövid ideig

ugyanazon helyiségben

minden áron elarusittattnak.

595. (9—x)